

Brigadirji »Neretve« so opravili svojo nalogo

Od 5. do 30. avgusta je naša tretja brigada delala na zvezni mladinski delovni akciji »Neretva«. Brigadirji so urejali okoli delovne organizacije Aluminij v Mostarju, pomagali so pri izgradnji hidroelektrarne Savlakovac, čistili so okolico, rahljali zemljo, pogozdovali, skozi gozd so napravili cesto do manjšega turističnega naselja.

Ob prihodu v Ljubljano so mi povedali naslednje:

Miro Grojzdek, traser na akciji: »Letos sem že tretji sodeloval na akciji in zame je bila ta ena najboljših, hrana je bila dobra, družba tudi, pa tudi dela in zabave je bilo dovolj, nekajkrat sem izgubil glas, ko sem moral sklicati zbor na delovišču.«

Miro Pešič, komandant, nam je povedal nekaj o uspehih brigade. »Čprav je brigada odšla na akcijo nepopolna smo jo kasneje dopolnili, namesto 49 brigadirjev jih je šlo iz Ljubljane 40. Brigada je dobila za svoje delo trak akcije, bila je štirikrat udarna, brigadirji so dobili deset udarniških značk in prav toliko pohval. Izkazali so se tudi na družabnem področju saj so dobili posebno priznanje za družbene aktivnosti. Posebej bi pohvalil Magdič Draga, ki je za celo naselje zelo uspešno vodil komisijo za idejnopolitično delo in Magdič Sonjo, ki je dobila priznanje akcije za najboljšega glasbenega amaterija. Zadovoljen sem tudi s strukturo udeležencev, saj je njihova povprečna starost nekaj nad devetnajst let, akcije pa se je udeležilo tudi več deklet kot prejšnja leta.«

Najmlajši udeleženec viške brigade je bil **Peter Ljubič**, ki je dopolnil šele 11 let: »Delal sem skoraj toliko kot ostali, tako da med nami ni bilo razlik, hrana se mi je zdelo malo premastna in preslana, na akciji me je motilo uživanje alkohola. Zelo pa sem bil zadovoljen z domačini, ki so nas izredno lepo sprejeli, vodili so nas na izlete, nam finančno pomagali in bili povrh vsega še zelo prijazni.«

Prvič je bila na akciji tudi **Suzana Janžekovič**: »Veseli me, da sem na akciji spoznala toliko mladih ljudi. Pričakovala sem da bo delo težko, pa je kar šlo. V začetku, ko še nisem imela toliko prijateljev je šlo malo težje, kasneje pa je postalo tako zanimivo, da bi najraje ostala na akciji še eno izmeno. Tudi z vodstvom brigade sem bila zadovoljna. Škoda je le to, da so se

znotraj brigade ustvarjale skupine in da nimo bili najbolj enotni.«

Tako so nam pripovedovali udeleženci akcije, kakšne rezultate so dosegli v pripravi z drugimi bomo izvedeli kasneje, ko bodo na občinski konferenci ocenili njihovo delo in tudi delo ostalih dveh brigad, ki sta se vrnili iz Istre in iz Ljutomera.

DARJA ERHATIČ

Mladinska samopomoč ali solidarnost?

Predsedstvo občinske konference ZSMS je 3. septembra na svoji seji obravnavalo smernice za organiziranje in delovanje mladinske samopomoči v organizacijah ZSMS, razpravljalo pa je tudi o delovni zasnovi samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah osebnega dohodka za porodniški dopust.

Mladinska samopomoč ali solidarnost na podlagi usmeritev republiške konference ZSMS obsega strokovno (pravno, socialno), svetovalno pomoč pri iskanju stanovanja in zaposlitve, družbeno in drugo pomoč. Gre za pomoč mladim delavcem, brezposelnim, študentom, učencem in drugim mladim ljudem. Razne oblike mladinske samopomoči bi organizirali v večjih osnovnih organizacijah ZSMS v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, v vsaki občinski konferenci in na republiški konferenci ZSMS. Samopomoč naj bi nudili mladi strokovnjaki iz različnih področij, prostovoljno ali ob minimalnih honorarjih.

Z mladinsko samopomočjo naj bi prišlo do hitrejšega reševanja problemov mladih, ne sme pa ta samopomoč stati vzporedno z že obstoječimi institucijami. Ustrezne pomoči naj bi bili deležni mladi, ki iščejo nasvete v zvezi z zaposlovanjem, štipendiranjem, kot tudi tisti, ki se jim je zgodila krivica pri iskanju zaposlitve, podelitvi štipendije, pa tudi tisti, ki so bili za daljši čas izključeni iz določene sredine in se ponovno vračajo vanjo, ter se ob tem srečujejo z različnimi težavami.

Vsebinska mladinska samopomoč naj bi bila ena izmed oblik interesnega in političnega organiziranja mladih v ZSMS. Sestava organov te samopomoči naj bi bila interesna, vanje bo potrebno vključiti tiste mlade, ki želijo pomagati drugim na različnih področjih.

Mladinska samopomoč naj bi ne predstavljala nadomestila za že obstoječe institucije. Predsedstvo občinske konference naj bi za to ustanovilo komisije in odbore, zagotovilo prostore in sredstva. V delo odbora mladinske samopomoči naj bi povabili mlade strokovnjake, ki bi se sestajali redno ali po potrebi, uvedli pa bi tudi »uradne dneve«, ko bi strokovnjaki mladim dali pomoč.

Člani predsedstva so v razpravi o teh smernicah postavili vrsto vprašanj, ki zadevajo mladinsko samopomoč. Ali naj bo to prej usmerjanje in svetovanje, dajanje informacij, kot konkretna pomoč? Vprašanje je namreč kako bi mlademu nudili konkretno pomoč pri iskanju zaposlitve ali stanovanja. Tu bi mladim gotovo dali lahko le informacije, mladinska samopomoč pa naj bi bila nekaj več kot le usmerjanje.

Drugi problem je dobiti kadre, ki bi bili pripravljeni dati tako pomoč in širina te pomoči. O tej samopomoči naj bi razmislili tudi mladi v večjih krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah in jo prilagodili konkretni sredini, ljubljanske občinske konference pa naj bi se dogovorile za enotno nudenje samopomoči v mestu.

Delovna zasnova samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o ureditvi pravic do porodniškega dopusta je bila članom predsedstva dana v informacijo, saj bo o tem odločala vsaka občinska skupnost otroškega varstva posebej, člani predsedstva pa so podprli predlog, da bi se osnovo za nadomestilo osebnega dohodka za porodniški dopust vzelo povprečje zadnjih treh mesecev pred porodniškim dopustom, samoupravni sporazum pa naj bi začel veljati od 1. decembra 84 dalje.

DARJA ERHATIČ

Čiščenje potokov in jarkov

Letos 17. septembra, ko praznuje naša pobratena občina Lajkovac svoj občinski praznik poteka 10 let pobratena. Potem, ko so ljubljanske mlekarne na območju občine Lajkovac takrat že organizirale zbiranje in odkup mleka in pospeševanje živinoreje in ko je prva skupina tamkajšnjih kmetovalcev prišla obiskat naše zadrudnike in kmetijske obrate, se je porodila misel o pobratenu naših dveh občin, da bi tako uspešno zastavljene vezi in sodelovanje poglobili in razširili tudi na druga področja. Potrditev take usmeritve je bila izvršena 17. septembra 1974 leta s svečanim podpisom listine o pobratenu na občinskem prazniku v Lajkovcu in potrjena nato na našem občinskem prazniku.

Čeravno s skromnimi začetki sodelovanja danes ob 10. obletnici lahko smelo povemo, da so se bratske in prijateljske vezi razširile domala na vsa področja gospodarskega in družbenopolitičnega sodelovanja. Izmenjava izkušenj v kmetijstvu in zadrudništvu in doseženi uspehi na tem področju, pomoč pri izgradnji nove mlekarne v Lajkovcu in uveljavitev nove tehnologije proizvodnje v njej, pomoč pri vzgoji tehničnega kadra za to mlekarno, sodelovanje ljubljanskega podjetja PAP z tamkajšnjo delovno organizacijo Elmont in še bi lahko naštevali rezultate uspešnega sodelovanja pobratnih občin.

Najpomembnejše vezi pa so nastale med mladino, šolskimi otroki, saj je v teh 10 letih bilo medsebojno izmenjanih preko 200 šolskih otrok, ki so s svojimi obiski in srečanji spletli trajne vezi in sodelovanje, kar je naš najboljši garant, da se bo to bratstvo in prijateljstvo v bodočnosti še bolj učvrstilo.

Program nadaljnjega sodelovanja obeh občin, ki ga iz leta v leto dopolnjujemo z novo vsebino pa bo še konkretnije povezal med seboj tudi druge dejavnike obeh občin. Uspešno se je razvilo neposredno sodelovanje posameznih družbenih in političnih organizacij, športnih organizacij, kulturnih delavcev itd. Pomembne so tudi izmenjave izkušenj v delovanju delegatskega sistema, ki se je prav letos ob našem občinskem prazniku pokazalo kot zelo uspešno.

Vse te našete in druge oblike sodelovanja in izmenjave prakse v sodelovanju celotnega mehanizma v družbenopolitičnem in gospodarskem življenju potrjujejo pravilnost in uspešnost našega povezovanja in pobratena.

Tako zastavljene vezi med občani naših pobratnih občin so veliko doprinesle k medsebojnemu poznavanju življenja ljudi dveh krajev iz dveh koncev naše domovine in dveh republik. To pa najbolj neposredno pogloblja in utrjuje bratstvo in enotnost narodov naše socialistične samoupravne Jugoslavije in nas krepi v borbi za premaganje naših težav.

FRANCE MARTINEC

Življenjske razmere starejših občanov

Skupina raziskovalcev na Višji šoli za socialne delavce je pred kratkim dokončala raziskavo o družbenem položaju starejših občanov ljubljanskih občin. Študentje te šole so anketirali nekaj čez sedemsto občanov Ljubljane, starih 65 let ali več. Iz te raziskave povzemam nekaj podatkov o starejših občanah občine Vič Rudnik. Kot je znano, ima občina Vič Rudnik poseben položaj med ljubljanskimi občinami, saj je velik del te občine zunaj ožjega ljubljanskega mestnega območja in ima med vsemi najbolj podeželski značaj. To se odraža na značilnostih prebivalcev in njihovih življenjskih razmerah in načinu življenja.

Kot v ostalih občinah je tudi tu med nad 64 let starimi občani, ki jih je bilo 1981. leta skupno 8195 največ žensk – kar dve tretjini. Po deležu, nad 64, let starih med vsemi prebivalci (ta je 11%) se uvršča občina med »stare«. Čeprav je večina teh občanov mlajša od 75 let, prednjači občina Vič-Rudnik

tudi po številu nad 80 let starih, ki jih je dobrih 13 odstotkov, medtem ko je povprečje za Ljubljano 10 odstotkov. Slaba polovica občanov je poročena, t. j. ima živega zakonca, vdovelih je 35 odstotkov, nekaj več od povprečja je samskih, tako ta je tistih, ki nimajo zakonca, prav toliko kot onih, ki ga imajo. Dve tretjini te populacije imata nižjo izobrazbo »osnovna šola ali nedokončana osnovna šola). Od ostalih občin se ta občina razlikuje predvsem po tem, da je med njenimi starejšimi občani sorazmerno malo delovnih upokoencev – le dobra polovica, pa veliko gospodinj (32%). V drugih občinah je delovnih upokoencev precej več, tudi preko 75 odstotkov. Ustrezno višje pa je število kmetov in kmečkih upokoencev. Tudi delovni staž je v povprečju nekoliko krajši kot pri občanah drugih občin.

Teh občanov je skoraj 27 odstotkov, medtem ko je ljubljansko povprečje 24 odstotkov. Ostali ne živijo sami, večina med njimi živi z zakoncem (46%), od tega tudi nekaj z zakoncem in drugimi svojci. Približno petina nima živih otrok, ostali pa in sicer v povprečju več kot v drugih občinah. Tretjina anketiranih živi z otroki pod isto streho, tistih, ki imajo otroke v istem kraju je še 24 odstotkov, tako da je več kot polovica občanov, ki imajo otroke »pri roki« in se z njimi videvajo vsak dan ali večkrat na teden. Podobno je tudi v drugih občinah.

Glede na tip bivališča se razdele občani na dve približno enako močni kategoriji: 40% jih živi na vasi, 47% v predmestnih naseljih, ostali v strnjem mestnem naselju večstanovanjskih hiš. Blizu 80 odstotkov občanov živi v lastni hiši ali stanovanju oz. v hiši ali stanovanju, ki je last svojcev. V občini Center je takih npr. le 35 odstotkov. Le četrtina vprašanih ima le sobo, garsonjero ali enosobno stanovanje, ostali pa vsaj dvosobno. Komunalna in siceršnja opremljenost stanovanj pa je slabša kot v ostalih občinah. Z vodo in elektriko sicer ni posebnih težav, zato pa je kar 26 odstotkov občanov, ki imajo stranišče zunaj hiše, kar je daleč nad odstotkom v drugih občinah (povprečje 10%). Kopalnice nima tretjina ljudi, povprečje za Ljubljano pa je 20 odstotkov. Telefon ima 37 odstotkov, kar je tudi pod

povprečjem v populaciji nad 64 let. Klasične peči na trdo ali tekoče gorivo so precej pogostejše od centralne kurjave. Občanov, ki jo imajo, je manj od tretjine. Tudi oddaljenost stanovanj od pomembnih ustanov, kot so zdravstveni dom, pošta, banka, trgovina, obrtnik je za mnoge občane večja kot v večini drugih občin. Kljub temu je velika večina zadovoljna s stanovanjem, nezadovoljnih je le dobrih 7 odstotkov.

Posebnosti strukture starejših občanov v viški občini so torej: nekoliko višji odstotek zelo starih občanov, in občanov, ki žive sami, manj občanov, ki imajo pokojnino in več, ki imajo dohodke od kmetijstva. Posebnost je tudi nekoliko slabši stanovanjski standard.

Prihodnjic še nekaj podatkov o zdravstvenem stanju in preživljanju prostega časa.

Blaž Mesel

Praznik KS Milan Česnik

Krajevna skupnost Milan Česnik in družbenopolitične organizacije vabijo na proslavo krajevnega praznika, ki bo v soboto, 15. septembra v prostorih skupščine občine Trg MDB 7.

Program: ob 9.30 – otvoritev likovne razstave, ob 10. uri svečana seja skupščine KS.

OD 23. DO 29. SEPTEMBRA

4. teden upokoencev naše občine

Zadnji teden v septembru že četrčrt v naši občini posvečamo ljudem, ki so dolga desetletja trdo delali in se marsičemu odpovedovali, da so iz ruševin katere je pustila vojna, zgradili to kar danes imamo.

Seveda je premalo, da se jih spomnimo le enkrat v letu. Vezi, ki so se tkale 35 ali 40 let, se ne bi smele pretrgati z upokojitvijo; zato želimo, da bi po vseh večjih delovnih organizacijah v tem letu ustanovili klube upokoencev, ki bi utrjevali stike med aktivnimi in upokojenimi delavci.

V počastitev Tedna upokoencev, ki bo v naši občini od 23. do 29. septembra, bodo društva upokoencev na svojih območjih privedla tovariška srečanja, športna tekmovanja, proslave, razstave in izlete; obiskali pa bodo seveda tudi vse starejše in bolne tovariše.

V petek 28. septembra se bodo ob 15. uri v zadrudnem domu Notranjih Goric

pomerili najboljši balinarji, strelci in šahisti.

V soboto 29. septembra pa bo v zadrudnem domu v Notranjih Goricah ključna občinska proslava.

Želimo, da bi bila udeležba na proslavi čim večja, zato prosimo vsa društva upokoencev, naj organizirajo prevoz s svojimi avtobusi, saj so v popoldanskem času možni lepi izleti na Rakitno, v Pekel, Bistvo, Vrhniko, Polhov Gradec pa še kam drugam.

Ker redni avtobus, ki stoji na glavni avtobusni postaji na številki 30 in se ustavlja pred tobačno tovarno in gimnazijo, vozi ob sobotah le ob 6. uri 45 minut in ob 10. uri, smo organizirali prevoz iz Ljubljane do Notranjih Goric še z gasilskim mini avtobusom. Ta bo vozil izpred občine od 8. ure 30 minut do 16. ure.

Upokojenci, pridite v čim večjem številu in se po proslavi udeležite tudi tovariškega srečanja. Občinska zveza DU

Obvestilo

Društvo upokoencev Ljubljana Krim-Rudnik, Pot k ribniku 2 obvešča člane, da organizira izlet po Gorenjskem. Izlet bo v prvi polovici oktobra tega leta. Podrobnejša pojasnila bodo objavljena na oglasni deski društva.

Prijavite se v čim večjem številu!

UO DU KRIM-RUDNIK

Obvestilo

Društvo upokoencev Vič vabi vse svoje člane, da se udeležijo občinske osrednje proslave ob tednu upokoencev, ki bo 29. septembra 1984 v Notranjih Goricah.

Avtobus bo udeležence proslave odpeljal v Notranje Gorice s ploščadi Trg MDB ob 8.30 in ob 9. uri izpred gimnazije na Viču. Prevoz za udeležence proslave je brezplačen. Po proslavi bo tovariško srečanje. Prijave o udeležbi sprejemajo v društveni pisarni ali po telefonu med uradnimi urami na številko 210-267 ali 210-311, interna 26.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV VIČ